

PRESOS POLÍTICS, PRESONS I ALLIBERAMENT DELS NEGRES

Angela Y. Davis

Presó del Comtat de Marin

Maig de 1971

Extret del llibre *“Si llegan por ti en la mañana... vendrán por nosotros en la noche”*

Tot i una llarga història d'exaltades proclamacions del dret a exercir la resistència, propi de cada home, rares vegades s'ha arribat a un acord sobre com tractar a la *pràctica* amb lleis injustes, immorals i amb l'ordre social del que emanen. El conservador, que no discuteix la validesa de les revolucions profundament enterrades en la història, evoca visions d'imminent anarquia amb la finalitat de legitimar la seva exigència d'obediència absoluta. La seva expressió és la de la llei i ordre, tot i que fa major esment en l'ordre. El liberal expressa la seva sensibilitat a alguns dels intolerables detalls de la societat, però quasi mai prescriurà mètodes de resistència que sobrepassin els límits de la legalitat; la panacea del liberal és la rectificació a través dels camins electorals.

En el fragor de la nostra lluita en pro dels drets humans fonamentals, als negres se'ns ha recomanat contínuament tenir paciència. Se'ns ha advertit que mentre ens mantinguem fidels a l'ordre democràtic *existent* arribarà tard o d'hora el gloriós moment en que podrem ser, amb plenitud, éssers humans.

Però havent-nos-ho ensenyat la cruel experiència, sabem que existeix una flagrant incongruència entre la democràcia i l'economia capitalista, que és la font dels nostres mals. Independentment de tota la retòrica en contrari, el poble no és l'última matriu de les lleis i del sistema que el governa; sens dubte, no el poble negre, ni altres pobles oprimits nacionalment; ni tan sols la massa del poble blanc. El poble no exerceix un control decisiu sobre els factors determinants de les seves vides.

Les asseveracions oficials de que la discrepància amb sentit és quelcom que sempre estan disposats a acceptar, mentre caigui dins dels límits de la legalitat, freqüentment no són sinó una cortina de fum per tancar la invitació a tolerar la opressió. L'esclavitud podrà haver estat injusta, la disposició constitucional per l'esclavització dels negres podrà haver mancat d'equitat, però les condicions no devien ser considerades tant insuportables (sobretot perquè eren molt lucratives per un grupet de persones) com per justificar la fugida o altres actes proscrius per la llei. Aquesta és l'essència de les lleis contra els esclaus fugitius.

I què dir de la història dels Estats Units, que des dels seu mateix començament, ha estat tacada per una enorme quantitat de lleis injustes, moltes de les quals expressament donaven peu a la opressió dels negres. Reflexes particulars de les injustícies socials existents, aquestes lleis han

testimoniats repetides vegades el caràcter essencial explotador i racista de la mateixa societat. Pels negres, pels xicans, per tots els pobles oprimits nacionalment, el problema d'oposar-se a lleis injustes i a les condicions socials que les originen ha tingut sempre conseqüències pràctiques immediates. La nostra mateixa supervivència freqüentment ha sigut funció directa de la nostra habilitat per forjar eficaços instruments de resistència. Per a resistir, a vegades ens hem vist obligats a violar obertament aquelles lleis que directa o indirectament donaven fonament a la nostra opressió. Però fins i tot quan hem mantingut la nostra resistència dins de l'òrbita de la legalitat, se'ns ha titllat de criminals i un aparell legal racista ens ha perseguit metòdicament.

En les despietades condicions de l'esclavitud, el Ferrocarril Subterrani va proporcionar el marc per a l'activitat extralegal i antiesclavista a la que es va entregar un gran número de persones, tan negres com blanques. El seu funcionament va constituir una violació flagrant de les lleis contra els esclaus fugitius; els que foren capturats, sofriren penes greus. Dels innumerables intents de rescatar esclaus fugitius de les urpes dels caçadors d'esclaus, un dels més sorprenents és el cas d'Anthony Burns, esclau de Virginia, capturat a Boston al 1853. Un grup de defensors seus, al tractar de rescatar-lo per la força en el transcurs del seu judici, va lliurar amb la policia una intensa batalla al mateix tribunal. Durant els trets, un destacat abolicionista, Thomas Wentworth Higginson, va resultar ferit. Tot i que els rescatadors no van tenir èxit en els seus esforços, la força d'aquest incident "...va contribuir més a cristal·litzar el sentiment del nord en contra de l'esclavitud que qualsevol altre, amb excepció de la gesta de John Brown, i aquesta fou la última vegada que s'emportaren de Boston a un esclau fugitiu. Es necessitaren 22 companyies de la milícia estatal, 4 escamots d'infanteria de marina, un batalló d'artilleria dels Estats Units i tota la força policíaca de la ciutat... per a garantir l'execució d'aquesta acció vergonyosa, el cost de la qual, tan sols pel govern federal, s'elevà a quaranta mil dòlars".¹

En l'època de l'esclavitud, tan els negres com els blancs progressistes van descobrir una i altra vegada que la seva entrega a la causa de la lluita contra l'esclavitud freqüentment suposava haver de violar patentment les lleis del país. Inclús quan l'esclavitud s'anà truncant paulatinament en un aparell més subtil, però igualment pernicios, per a dominar als negres, la resistència "il·legal" va seguir estant a l'ordre del dia. Després de la Guerra Civil, els Codis de Negres, hereus dels antics codis d'esclaus, legalitzaren el treball dels convictes, prohibiren el tracte social entre blancs i negres, atorgaren als patrons blancs un grau excessiu d'intervenció en les vides privades dels treballadors negres i, en general, legalitzaren el racisme i el terror. Naturalment, es donaren nombrosos actes de resistència, tan individual com col·lectiva. En moltes ocasions, els negres formaren grups armats per protegir-se dels terroristes blancs que, a la vegada, estaven protegits pels encarregats de fer complir la llei, quan no eren idèntics a ells.

A la segona dècada del segle XX, el moviment de masses encapçalat per Marcus Garvey va proclamar en la seva Declaració de Drets que els negres no

¹ William Z. Foster, *The Negro People in American History*, International Publishers, Nova York, 1954, pp. 169-70 (cita de Herbert Aptheker).

haurien de vacil·lar en desobeir totes les lleis discriminatòries. A més, anuncià la Declaració, haurien d'utilitzar tots els mitjans a la seva disposició, legals o il·legals, per defensar-se del terror legalitzat, així com de la violència del Ku-Klux-Klan. En l'era d'activitat intensa entorn a la qüestió dels drets civils, una de les tàctiques primordials fou la desobediència sistemàtica de les lleis opressives. L'asseure's en els llocs prohibits fou una infracció organitzada de lleis racistes.

Tots aquests casos històrics de flagrant violació de les lleis del país convergeixen sobre un denominador comú inconfusible. Han estat en joc el benestar i la supervivència col·lectiva d'un poble. Existeix una diferència clara i qualitativa entre la violació d'una llei per interès propi i la violació de la mateixa per interès d'una classe o d'un poble, l'opressió del qual cobra expressió directa o indirectament en aquesta llei en particular. El primer acte podria qualificar-se de criminal (tot i que en molts casos el seu executor és una víctima), però el segon s'ha de qualificar-lo de reformista o de revolucionari, ja que té el seu interès en el canvi social universal. Quan es captura al seu executant, ell o ella es converteixen en presos polítics.

Les paraules o les accions dels presos polítics, en una o en altra forma, han estat l'encarnació de protestes polítiques contra l'ordre establert i, per consegüent, els han col·locat en agut conflicte amb l'Estat. A la llum del contingut polític dels seus actes, el "crim" (que potser sí o potser no hagi estat comès) cobra una importància menor. En aquest país, tot i així, en el que la categoria especial de presos polítics no es reconeix oficialment, el pres polític, inevitablement, és jutjat per un delictes concret, no per un acte polític. Sovint, l'anomenat crim o delictes ni tan sols posseeix existència nominal. Com, al 1914, la fraudulenta acusació d'assassinat en contra de Joe Hill, organitzador de la IWW, no fou sinó una flagrant conspiració oficial, una simple excusa per callar a un militant consagrat a la lluita contra la opressió. En tots els casos, però, el pres polític ha violat la llei no escrita que prohibeix disturbis i trastorns en *l' statu quo* de l'explotació i del racisme. Aquesta llei no escrita ha estat impugnada al infringir real i explícitament una llei o a l'utilitzar mitjans protegits constitucionalment per educar, agitar i organitzar a les masses amb la finalitat de que resistixin.

Una ambivalència profundament arrelada ha caracteritzat sempre a les reaccions oficials davant els presos polítics. Acusats i jutjats per una acció criminal, la seva culpa sempre és de caràcter polític. Aquesta ambivalència potser ha cobrat la seva millor expressió en els comentaris que el jutge Webster Thayer va fer a la sentència de quinze anys de presó imposada a Bartolomeo Vanzetti, per intent de robatori d'una nòmina de pagament: "Aquest home, tot i que potser no hagi comès realment el delictes a ell atribuït, és culpable moralment, no obstant, perquè és enemic de les nostres institucions existents".² (Aquest mateix jutge, sigui dit de passada, sentencià a Sacco i Vanzetti a mort, acusats de robatori i d'assassinat, tot i que eren patentment innocents). No té res de sorprenent que el jurista constitucional més destacat de l'Alemanya nazi, Carl Schmitt, proposés una teoria que generalitzava

² Louis Adamic, *Dynamite: the history of class violence in America*, Peter Smith, Gloucester, Mass., 1963, p. 312.

aquesta culpabilitat *a priori*. Un lladre, per exemple, no havia de ser per força qui hagués comès un robatori manifest, sinó aquell el caràcter del qual el convertís en lladre (*wer nach seinem wesen ein Dieb ist*). Les declaracions de Nixon i de J. Edgar Hoover el porten a un a creure que estarien ben disposats a acceptar la teoria jurídica feixista de Schmitt. Tot el qui s'esforci per derrocar institucions opressives, independentment de que estigui o no cometent una acció il·legal manifesta, és un delinqüent *a priori* que ha de ser enterrat en alguna de les cel·les dels Estats Units.

Inclús durant les nombroses detencions de Martin Luther King, no se l'acusà tant dels delictes nominals de pertorbació de la pau, invasió de terrenys, etc., sinó de ser enemic de la societat del sud, inveterat lluitador en contra del racisme. Quan s'acusà a Robert Williams de segrest, aquest càrrec mai aconseguí ocultar el seu veritable delicte, consistent en haver advocat per l'indiscutible dret dels negres a portar armes en defensa pròpia.

El delicte del pres polític és el seu atreviment polític, el seu persistent desafiament -legal o extralegalment- a un Estat que propicia i reforça mals socials fonamentals. Haver-se oposat a lleis injustes i explotadores, a les condicions racials socials en general, perseguint la finalitat última de transformar aquestes lleis i aquesta societat en un ordre d'acord amb les necessitats i interessos materials i espirituals de la gran majoria dels seus membres.

Nat Turner i John Brown van ser presos polítics en la seva època. Els actes de que se'ls acusà i pels quals se'ls va penjar més tard van ser prolongacions pràctiques de la seva profunda entrega a la tasca d'abolir l'esclavitud. Intrèpidament, acceptaren la responsabilitat dels seus actes. La significació de les seves execucions i de l'amplíssima repressió concomitant no va raure tant en el fet de que se'ls castigés per la comissió de delictes concrets, ni tan sols en l'esforç realitzat per utilitzar el seu càstig com a amenaça implícita per a dissuadir a altres de que cometessin actes de resistència *armada* semblants. Aquestes execucions i la repressió dels esclaus subseqüent a les mateixes tenien com a objectiu sembrar el terror entre el moviment antiesclavista en general; descoratjar i minvar les formes tan legals com il·legals d'activitat abolicionista. Com de costum, l'efecte de la repressió es va calcular malament. En ambdós casos el resultat fou accelerar i intensificar l'activitat antiesclavista.

Nat Turner i John Brown poden es poden considerar com a exemples de presos polítics que han comès realment un acte definit com a "criminal" per l'Estat. Mataren, i conseqüentment, foren jutjats per assassinat. Però, assassinaren? Això planteja la qüestió de si els revolucionaris nord-americans *assassinaren* als anglesos durant la guerra d'independència. Nat Turner i els que seguiren van causar al mort de prop de 65 blancs i, tot i així, poc abans d'iniciar la Rebel·lió es diu que Nat els va dir als demés esclaus rebels: "Recordeu que no fem la guerra per robar, ni per satisfer les nostres passions, sinó que és una *lluita per la llibertat*. Hem d'actuar, no parlar".³

³ Herbert Aptheker, *Nat Turner's slave rebellion*, Grove Press, Nova York, 1968, p. 45. Segons Aptheker aquestes no són les paraules exactes de Nat Turner.

Les institucions que condemnaren a Natt Turner i reduïren la seva lluita per la llibertat a un senzill cas criminal d'assassinat degueren la seva existència a la decisió, adoptada mig segle abans, d'agafar les armes en contra de l'opressor anglès.

La lluita per la supressió de l'esclavitud va mancar d'existència legítima a judici del govern i, per consegüent, la qualitat especial de les accions executades en pro de la llibertat fou deliberadament desconeguda. No hi havia presos polítics, sols hi havia criminals; tal i com el moviment del que es van desprendre aquestes accions era considerat en gran part com a criminal.

De la mateixa manera avui es pretén rebaixar la significació de les activitats que s'executen en pro de l'alliberament no tant perquè els funcionaris del govern siguin incapaços de *veure* l'aixecament col·lectiu en contra de la opressió, sinó perquè conscientment s'han llançat a sufocar tals moviments. A la primavera de 1970, els panteres de Los Angeles van agafar les armes per defensar-se d'un atac iniciat per la força policíaca local contra la seva oficina i les seves persones. Se'ls acusà d'agressió criminal. Si donem aliment a la propaganda oficial, serien bandits i rufians que sentien plaer patològic en atacar als policies. No es va mencionar que les seves activitats a la comunitat -treball educatiu, serveis consistents per exemple en proporcionar aliments gratuïts i serveis mèdics gratuïts- que els havien legitimat a la comunitat negra eren la raó immediata que havia fet que es descarregués sobre ells la ira de la policia. Al defensar-se de l'atac llançat per prop de 600 policies (a la oficina hi havia sols 11 panteres) no sols estaven defensant les seves vides, sinó el que encara té més importància, les seves realitzacions a la comunitat negra enmig de la qual vivien i en la lluita més àmplia en pro de l'alliberament dels negres. Cada cop que els negres, en la seva lluita, recorren a la defensa pròpia, especialment a l'autodefensa armada, els seus actes són torçats i deformats en les esferes oficials i finalment se'ls fa sinònims d'agressions criminals. D'altra banda, quan els policies s'entreguen obertament a actes d'agressió criminal, oficialment s'estan defensant a sí mateixos en forma "d'assalt justificable" o "homicidi justificat".

L'acrobàcia ideològica característica dels intents oficials per ocultar l'existència dels presos polítics no acaba en equiparar l'acte polític individual amb l'acte criminal individual. Es defineix com a criminal l'acte polític amb la finalitat de desacreditar als moviments radicals i revolucionaris. Un esdeveniment polític es redueix a la categoria d'esdeveniment criminal amb l'objectiu d'afirmar la invulnerabilitat absoluta de l'ordre existent. Donant un exemple de reveladora contradicció, el tribunal es va negar a caracteritzar el judici del grup dels 21 panteres de Nova York com a judici "polític" i, tot i així, el fiscal va aportar com a testimoni de la intenció criminal publicacions que representaven, segons va dir, la ideologia política del Partit Pantera Negra.

L'aparell legal qualifica de criminal al lluitador en pro de l'alliberament dels negres, i això dona peu a que Nixon, Agnew, Reagan i companyia es posin a enganyar amb la seva demagògia als milions de nord-americans els sentits dels quals estan embotats i les facultats crítiques dels quals han estat corroïdes per l'atac continu de la ideologia racista.

A mesura que el Moviment en pro de l'Alliberament dels Negres i altres lluites progressistes van augmentant de magnitud i d'intensitat, el sistema judicial i la seva prolongació, el sistema carcerari, conseqüentment es converteixen en armes fonamentals de la lluita de l'Estat per preservar les condicions existents de domini de classe i, per consegüent, del racisme, de la pobresa i de la guerra.

Al 1951, WEB Du Bois, president del Peace Information Center, fou acusat pel govern federal d'incompliment de les regulacions que l'obligaven a "registrar-se com a agent d'un principi estranger". A l'estimar aquesta prova per la que va haver de passar en la novena dècada de la seva vida, va dirigir la seva atenció als pobladors de les presons de la nació:

"El que em gela la sang en tota aquesta experiència és la certesa de que milers de víctimes innocents es troben avui a la presó perquè no van tenir ni diner, ni experiència, ni amics que els ajudessin. Els ulls del món estaven posats en el nostre judici, tot i els desesperats esforços realitzats per la premsa i la ràdio per ocultar els fets i enfosquir els problemes greus; el valor i el diner d'amics i de desconeguts que s'atreveren a lluitar per un principi m'alliberaren; però sols Déu sap quants tant innocents com ho vam ser els meus col·legues i jo es troben avui a l'infern. Diàriament, creuen tambalejant-se les portes de les presons plens de ressentiment, desitjosos de venjança, perduts sense remei, arruïnats. I d'aquest exèrcit d'agregats, el percentatge que correspon als negres és tremend. Protegim i defensem casos sensacionals en els que s'hi veuen ficats negres. Però la gran massa de negres detinguts o acusats manca de defensa. Existeix una tremenda necessitat... de fer front a aquest joc nacional que consisteix en despatxar sense més contemplacions a les presons i als camps de treball forçats als pobres, als qui no tenen amics i als negres".⁴

Van transcórrer quasi dues dècades abans de que la intel·ligència assolida per Du Bois en ocasió del seu propi encontre amb el sistema judicial obtingués àmplia acceptació. Varis factors s'han combinat per a transformar el sistema penal en un excel·lent camp de lluita, tan pels captius que estan al seu interior com per les masses de l'exterior. L'impacte exercit per un gran número de presos polítics, tan en les poblacions carceràries com en el moviment de masses, ha sigut decisiu.

La gran majoria dels presos polítics no han permès que el fet del seu empresonament redueixi les seves activitats educatives, d'agitació i d'organització, que segueixen duent a terme rere els murs de les presons. I en el transcurs del desenvolupament dels moviments de masses entorn als presos polítics inevitablement s'ha concentrat gran atenció en les institucions en les quals estan presos. A més, la receptivitat política dels presos -especialment dels captius negres i morenos- ha estat incrementada i aguditzada per l'onada d'activitat política agressiva nascuda a les comunitats negra, xicana i d'altres minories oprimides. Per últim, un gran catalitzador de l'acció política intensificada, dins i fora de les presons, ha sigut la transformació dels

⁴ *The Autobiography of W.E.B. Du Bois*, International Publishers, Nova York, 1968, p. 390.

convictes, originalment culpables dels delictes criminals, en militants polítics exemplars. Els seus pacients esforços educatius per posar al descobert les estructures opressives concretes del sistema carcerari, en la seva relació amb la opressió més gran del sistema social, han exercit un efecte profund en els seus camarades captius.

La presó és un element clau de l'aparell de coerció de l'Estat, la funció general del qual és la d'assegurar el control social. L'etimologia del terme "penitenciària" ens proporciona un indicatiu de quina és la idea rectora del "sistema carcerari" des dels seus mateixos començaments. La penitenciària havia de ser el local on es fes penitència per algun greuge en contra de la societat, per purgar física i espiritualment les proclivitats a desafiar les regles i regulacions que exigeixen una obediència total. Tot i que es trobi envoltat en la capa burgesa de la universalitat -suposadament, l'empresonament no respectaria fronteres socials, ja que els delictes serien definits per l'acció, no per qui la cometés- la presó en realitat ha funcionat com a instrument de la dominació classista, com a mitjà de prohibir als que no tenen res a apoderar-se dels bens dels que sí que tenen.

La comissió de delictes és inevitable en una societat en la que la riquesa està distribuïda desigualment i constitueix un recordatori constant de que les forces productives de la societat estan canalitzades en una direcció equivocada. La gran majoria dels delictes guarda relació directa amb la propietat. Continguts dins del mateix concepte de propietat, els delictes són necessitats socials profundes, però reprimides, que s'expressen en models d'acció antisocials. Produïts espontàniament per la organització capitalista de la societat, aquesta classe de delictes és, a la vegada, una protesta contra la societat i un desig de participar del seu botí explotador. Planta un desafiament als símptomes del capitalisme, però no a la seva essència.

En anys recents, alguns marxistes han tendit a expulsar als "delinqüents" i lumpenproletaris, en el seu conjunt, del camp de la lluita revolucionària. A part de la inexistència de tot vincle que relaciona al delinqüent amb els mitjans de producció, aquesta exclusió s'ha fundat en la suposició de que els individus que han recorregut a accions antisocials són incapaços d'adquirir la disciplina i la orientació col·lectiva que exigeix la lluita revolucionària.

Tenint present el caràcter desclassat dels lumpenproletaris, Marx asseverà que són capaços tan "de les gestes més heroiques i els sacrificis més exaltats com del banditatge més vil i la més bruta venalitat".⁵ Subratllo el fet de que els Guàrdies Mòbils del govern provisional constituït per la Comuna de Paris -al voltant de 24.000 soldats- van estar constituïts, en gran part, per lumpenproletaris joves, d'edats compreses entre els 15 i els 20 anys. Masses marxistes s'han inclinat a sobrevalorar la segona part de la observació de Marx -la de que el lumpenproletariat és capaç d'executar el banditatge més vil i manifestar la més bruta venalitat- a la vegada que treuen valor o, certament, passen per alt totalment la seva primera observació, en al que elogia al lumpen per les seves gestes heroiques i els seus exaltats sacrificis.

⁵ Karl Marx, *Las luchas de clases en Francia*, a Marx-Engels, *Obras escogidas en dos tomos*, Editorial Progreso, Moscú, 1966, vol. I, p.141.

Especialment avui quan tants homes i dones negres, xicans i portorriquenys manquen de feina a conseqüència de la dinàmica interna del sistema capitalista, el paper del desocupat, que inclou al lumpenproletariat, en la lluita revolucionària ha de ser objecte de greus reflexions. L'augment de la desocupació, en particular pels oprimits nacionalment, seguirà sent un inevitable producte derivat del desenvolupament tecnològic. Almenys el 20 per cent dels joves negres manca en l'actualitat de feina. En el context de l'explotació de classes i de la opressió nacional és clar que nombrosos individus es veuen obligats a recórrer a accions delictuoses, no com a resultat d'una elecció conscient -que implicaria altres possibilitats- sinó perquè la societat ha reduït objectivament les seves possibilitats de subsistència i de supervivència a aquest nivell. Aquest reconeixement hauria d'advertir-nos de l'existència de la necessitat urgent d'organitzar als desocupats i al lumpenproletariat, com ja han començat a fer-ho els membres del Partit Pantera Negra, així com diversos activistes a la presó.

Al avaluar la susceptibilitat dels desocupats negres i morenos respecte els esforços d'organització, és necessari tenir en compte les característiques històriques peculiars dels Estats Units i, concretament, el racisme i la opressió nacional. Ja existeix a les comunitats negra i morena, sense exceptuar al lumpenproletariat, una llarga tradició de resistència col·lectiva a la opressió nacional.

A més, a l'estimar el potencial revolucionari dels presos nord-americans, considerats com a grup, s'haurà de tenir present que no tots els presos han comès realment delictes. El racisme intrínsec al sistema judicial s'expressa, com va suggerir Du Bois, en l'arbitrari enviament d'innombrables negres o de membres d'altres minories nacionals innocents a les institucions coercitives del país.

És precís pensar també en els efectes de les condemnes desproporcionadament llargues imposades als presos negres i morenos. El delinqüent característic interpreta l'empresonament com un risc calculat implícit en un determinat acte delictuós. La pena de presó que se li imposarà a un és més o menys pronosticable racionalment. La funció del racisme, en el complex judicial-penal, consisteix en fer impossible aquesta predicció. El lladre negre que calculi purgar de dos a quatre anys de presó pot ser que es vegi purgant de deu a quinze anys, en tant que el lladre blanc sortirà lliure al cap de dos anys.

A l'univers limitat i coercitiu de la presó, el captiu s'enfronta a les realitats del racisme, i no simplement com a actes particulars, dictats per predisposicions en les actituds; més aviat, es veu obligat a veure-se-les amb el racisme entès com a fenomen institucional experimentat col·lectivament per les víctimes. La desproporcionada representació de les comunitats negra i morena, el racisme manifest de les juntes encarregades de la llibertat condicional, la intensa brutalitat inherent a la relació entre els guàrdies de les presons i els interns negres i morenos, tot això i molt més fa que el pres s'enfronti dia rere dia, hora rere hora, a l'existència concentrada, sistemàtica, del racisme.

Pel pres innocent, el procés de radicalització haurà de ser fàcil; per a la víctima “culpable”, la comprensió de la naturalesa del racisme, tal com es manifesta en el complex judicial-penal, pot portar-lo a jutjar la seva pròpia activitat delictuosa passada i a revalorar els mètodes que ha utilitzat per a sobreviure en una societat racista i explotadora. Sobra dir que aquest procés no és automàtic, que no es produeix espontàniament. El treball educatiu existent dut a terme pels activistes polítics a les presons desenvolupa un paper d'importància capital en el desenvolupament del potencial polític dels homes i de les dones captives.

Els presos, especialment els negres, els xicans i els portorriquenys, afirmen amb freqüència creixent que són presos polítics. Diuen ser presos polítics en el sentit de que, en bona part, són víctimes d'un ordre econòmic-polític opressiu, doncs ràpidament van cobrant consciència de les causes subjacents a la seva victimització. El Manifest de Demandes i el Programa contra la Opressió dels presos de la presó de Folsom és testimoni d'una lúcida comprensió de quines són les estructures de la opressió dins de la presó, estructures que contradiuen, inclús, la funció declarada de la institució penal: “El programa a que se'ns sotmet, sota el títol risible de rehabilitació, s'assimila a la màxima estupidesa de llançar aigua a l'home que s'està ofegant, en la mesura en que els administradors del nostre programa reaccionen a les nostres hostilitats amb les seves pròpies hostilitats”. El manifest també reflecteix la consciència de que la greu crisi social que està passant al nostre país, determinada en part per la consciència creixent de les masses de les contradiccions socials que es van aprofundint cada cop més, està obligant a que la funció política de les presons es manifesti en tota la seva brutalitat. No hem de prendre'ns a la lleugera la seva afirmació de que les presons estan sent transformades en els “camps de concentració feixistes dels moderns Estats Units”, fins i tot quan seria erroni, així com derrotista en un sentit pràctic, sostenir que el feixisme ja ha quedat establert irremediablement.

El quid de la qüestió és aquest, i aquesta és la veritat que es revela en el manifest: els cercles governants dels Estats Units estan ampliant i intensificant mesures repressives que tenen com a objectiu matar l'embrió als moviments revolucionaris, així com posar un fre a les tendències democràtico-radicals, com la del moviment per a posar fi a la guerra a Indoxina. El govern no està vacil·lant en utilitzar tot un conjunt de tàctiques feixistes, entre les que hi figuren la intervenció dels telèfons dels membres del Congrés, tot un sistema de “feixisme preventiu”, com ho ha qualificat Marcuse, en el que s'hi destaca el paper dels sistemes jurídic-penals. L'afilada navalla de la repressió política, que ve tallant a través de la incrementada militància de les masses, i enviant a les presons a un número creixent d'activistes, necessàriament ha d'arribar fins al món tancat de la presó, on, comprensiblement, assoleix formes molt més despietades.

És relativament fàcil perseguir al captiu la vida del qual ja es troba dominada per una xarxa de mecanismes autoritaris. Això facilita, especialment, la política de sentències indeterminades, practicada en molts estats, i que s'imposa a presos políticament conscients que sofreixen penes desmesuradament llargues a causa de la seva condemna original. Segons Louis S. Nelson, alcalde de la

presó de San Quintín, "...si les presons de Califòrnia arribessin a ser conegudes com a 'escoles per a la revolució violenta', l'Autoritat sobre Adults tindria el deure de no mantenir a la presó durant més temps als presos" (S.F. *Chronicle*, 2 de maig de 1971). Quan això sembla inadequat, les autoritats recorren a tota la gamma del càstig corporal brutal, sense exceptuar el pur assassinat. A San Quintín, Fred Billingslea va ser mort amb gasos lacrimògens al febrer de 1970. W.L. Nolan, Alvin Miller i Cleveland Edwards van ser assassinats per un guàrdia de la presó al gener de 1970, a la presó de Soledad. S'han produït suïcidis insòlits i inexplicables amb regularitat increïble a les presons de tot el país.

És evident que les acusacions fraudulentas es converteixen en una arma poderosa de la panòplia de la repressió carcerària, especialment a causa de l'existència de delators, els presos totalment desmoralitzats que són capaços de tot per tal de que se'ls pagui. Els Germans de Soledad i els 3 de Soledad són exemples excel·lents de tals amanyades acusacions. En ambdós casos es tracta d'activistes militants acusats de matar a guàrdies de la presó de Soledad. En ambdós casos un ampli recolzament ha sorgit dins del sistema carcerari de Califòrnia. Han servit d'oportunitat per vincular les necessitats immediates de la comunitat negra amb una lluita vigorosa per trencar els baluards feixistes que són les presons i, per consegüent, abolir el sistema carcerari en la seva forma actual.

La opressió racista penetra en les vides dels negres en tota una varietat infinita de nivells. Els negres són empresonats en un món en que els seus treballs i sofriments amb prou feines els permeten guanyar-se una existència decorosa, quan tenen la sort de trobar feina. Quan l'economia comença a fallar, els negres són sempre les primeres víctimes, i sempre els que sofreixen les ferides més profundes. Quan l'economia passa per un auge, els negres segueixen vivint malament. L'atur, generalment, és dues vegades més elevat en els guetos que en el país en el seu conjunt i més elevat encara entre les dones i els joves negres. L'índex de desocupació dels joves negres en l'actualitat s'ha elevat verticalment fins a ser d'un 30 per cent. Si un terç dels joves blancs dels Estats Units manqués dels mitjans de subsistència, ens trobaríem o bé en plena revolució o subjectes a la llei de ferro del feixisme. Escoles que mai arriben a la norma, atencions mèdiques que no convindrien ni a animals, cases de preu abusiu, mig ensorrades, un sistema de beneficència social basat en una política de miserables concessions, l'objectiu del qual és degradar i dividir - i fins i tot això potser aviat desapareixerà- són sols el començament de la llista d'objectes d'utilitats de l'escenari general de la opressió, que per la gran massa dels negres, és l'univers.

A les comunitats negres, on sigui que es trobin situades, existeix un recordatori perpètuament present de que el nostre univers s'ha de mantenir estable en la seva lletjor, la seva pobresa i la seva brutalitat. Des de Birmingham fins a Harlem i fins a Watts, els guetos dels negres estan ocupats, patrullats i sovint atacats per grans desplegaments de forces policiaques. Els policies, encarregats domèstics de la violència, són els emissaris dels opressors, i tenen encomanada la tasca de contenir-nos dins dels límits de la nostra opressió.

La declarada funció de la policia, consistent en “protegir i servir al poble”, es converteix en la grotesca caricatura de protegir i preservar els interessos dels nostres opressors i no donar-nos més servei que el de la injustícia. Existeix per intimidar als negres, per a convèncer-nos de la seva violència, de que som impotents per canviar les circumstàncies de les nostres vides. Les detencions són freqüentment capritxoses. Les bales de les seves armes assassinen éssers humans amb poc o cap pretext, a part de al intimidació universal que se'ls encarrega dur a terme. Entre les múltiples funcions de les forces de la llei i l'ordre hi figuren les de la protecció als traficants de drogues, als explotadors del tipus dels mafiosos, a donar ajut als elements ideològics més reaccionaris de la comunitat negra (especialment als qui clamen perquè s'augmenti la policia). Rodegen a la comunitat amb un anell de violència, i molt sovint dirigeixen, a la força, cap dins l'agressivitat natural de la comunitat negra. L'anàlisi que realitzà Fanon del paper desenvolupat per la policia colonial constitueix una descripció adequada de la funció que compleix la policia als guetos nord-americans.

Sobra dir que la policia seria incapaç de posar en moviment la seva maquinària racista si no comptés amb la sanció i el recolzament del sistema judicial. Els tribunals no sols s'abstenen sistemàticament de perseguir la conducta criminal de la policia, sinó que condemnen en fonament en un testimoni policíac carregat de prejudicis a innumerables homes i dones negres. Els advocats d'ofici, que obren en l'interès torçat dels tribunals abarrotats, convencen el 85 per cent dels seus representants de que es declarin culpables. Fins i tot als patentment innocents se'ls recomana acceptar la seva hipotètica culpabilitat per a no incórrer en el procés prolongat i costós dels judicis per jurat. Aquesta és l'estructura de l'aparell que remet sumàriament a multitud de negres a les presons. (Durant el meu empresonament a la presó per a dones de Nova York, vaig conèixer nombrosos casos d'innocents negres als qui se'ls havia aconsellat declarar-se culpables. Una germana havia entrat a l'apartament del seu propietari blanc amb l'objectiu de pagar-li la renda. Tractà de violar-la i durant la lluita que va ocórrer una espelma encesa va caure i va cremar unes tovalles. El propietari va demanar que la detinguessin acusant-la d'incendiària. Atenent el consell del seu advocat d'ofici, es va declarar culpable, doncs l'havia enganyat la insistència de l'advocat de que el tribunal es mostraria més indulgent. La germana fou condemnada a tres anys).

El cercle viciós que encadena a la pobresa amb la policia, els tribunals i les presons és un element intrigant de l'existència al gueto. A diferència de la massa dels blancs, el camí que condueix a les presons està profundament arrelat a les pautes imposades a l'existència dels negres. Per aquesta precisa raó, una afinitat quasi instintiva lliga a la massa del poble negre amb els presos polítics. La gran majoria dels negres du en el seu cor un odi profund a la policia i no l'enganyen les declaracions oficials de justícia a través dels tribunals.

Per a l'individu negre, el contacte amb la xarxa jurídic-penal directament, o a través de parents i amics, és inevitable perquè és negre. Per a l'activista convertit en pres polític, el contacte s'ha produït perquè ha aixecat una protesta, en una o en una altra forma, contra les condicions que claven als negres en aquesta òrbita d'opressió.

Històricament, els negres, considerats com a grup, han mostrat posseir un potencial de resistència major que qualsevol altra part de la població. El ferri domini sobre les nostres comunitats, la pràctica institucional del genocidi, la ideologia del racisme, han complert una funció tant estrictament política com econòmica. Els capitalistes no sols han obtingut superguanys gràcies a la mà d'obra mal pagada de més del 15 per cent de la població nord-americana amb ajuda d'una superestructura de terror. Aquest terror i formes de racisme més sensibles també han servit per a frustrar el naixement d'una resistència, inclús d'una revolució, que es propagaria per la classe treballadora en el seu conjunt.

En interès de la classe capitalista, l'acceptació del racisme i del terror se li ha imposat demagògicament a la població blanca, sense exceptuar als treballadors, amb la finalitat de contenir més eficaçment la resistència. Avui en dia, Nixon, Mitchell i J. Edgar Hoover tracten desesperadament de convèncer a la població de que als dissidents, i en particular als negres, els xicans i els portorriquenys, se'ls ha de castigar per ser membres d'organitzacions revolucionàries, per apostar pel derrocament del govern, per fer la tasca d'agitació i d'educació als carrers i darrere els murs de les presons. La funció política del domini racista va quedant al descobert amb accelerada intensitat. Els blancs que han declarat la seva solidaritat amb el Moviment d'Alliberament dels Negres i s'han orientat en una direcció clarament revolucionària s'han convertit en objectius de la mateixa repressió. Fins el moviment contra la guerra, que ràpidament va exhibir una consciència antiimperialista, està sent víctima de la repressió governamental.

Els negres avancen a tota velocitat cap a una comprensió de les circumstàncies que donen origen a formes exagerades de repressió política, i pel mateix, a una abundància extraordinària de presos polítics. Aquesta comprensió es forja a partir de la matèria prima de les seves pròpies experiències immediates amb el racisme. Per consegüent, les masses negres estan adquirint consciència de la seva obligació de defensar als qui estan sent perseguits per haver tractat de trobar una solució als problemes immediats més perjudicials que assetgen a les comunitats negres, i finalment, d'aconseguir l'alliberament total a través de la revolució armada, en cas de que s'hagi d'arribar a tal extrem.

El Moviment d'Alliberament dels Negres actualment es troba en una conjuntura crítica. Mètodes feixistes de repressió amenacen amb decapitar físicament i fer desaparèixer el moviment. Tendències ideològiques més subtils, però no menys perilloses, amenacen des de dins amb aïllar al moviment negre i reduir el seu impacte revolucionari. És precís contrarestar ambdues amenaces amb la finalitat d'assegurar la nostra supervivència. Els negres revolucionaris han de posar-se al capdavant i prendre el comandament d'un ampli moviment antifeixista.

El feixisme és un procés, el seu creixement i desenvolupament són de caràcter cancerigen. Tot i que avui l'amenaça del feixisme es pot restringir primordialment a l'ús de l'aparell jurídic-penal-policíac per aturar les tendències revolucionàries patents i latents entre els pobles nacionalment

oprimitos, demà podrà atacar a la classe treballadora en massa i amb el temps, inclús, als demòcrates moderats. Fins i tot en aquest període, tot i així, el càncer ja ha començat a propagar-se. A més de l'exèrcit empresonat de milers i milers d'anònimes víctimes de la venjança política al Tercer Món, hi ha un número creixent de presos polítics blancs, com els que s'han oposat al reclutament militar, els activistes antibel·licistes, com els 8 de Harrisburg, homes i dones que han participat en tots els nivells de l'activitat revolucionària.

Entre els demés símptomes de l'amenaça feixista hi figuren els esforços oficials en pro de la reducció del poder dels treballadors organitzats, com l'atac en contra dels obrers de la construcció, patentment conservadors, i les tendències conductores a la reducció de l'ajuda per concepte de beneficència social. A més de les decisions dels tribunals i la legislació repressiva que ha augmentat les facultats de la policia, com la llei que permet als policies de Washington entrar "sense trucar", ficar-se als domicilis particulars sense cap tipus d'avís i la "lleï per a combatre la delinqüència" de Nixon, en general podran ser utilitzades eventualment contra qualsevol ciutadà. En realitat, els membres del Congrés ja estan protestant contra la intervenció policíaca dels seus telèfons per vigilar les seves activitats. El contingut feixista de la despietada agressió a Indoxina hauria de ser evident.

Una de les lliçons històriques fonamentals que s'han d'aprendre al examinar els fracassos passats pel que fa a prevenir el sorgiment del feixisme és la del caràcter decisiu i indispensable de la lluita contra el feixisme en les seves fases incipients. Quan se li permet avançar, el seu creixement s'efectua en proporció geomètrica. Tot i que les expressions més franques de l'amenaça feixista estan lligades al domini racista sobre els negres, els xicans, els portorriquenys i els indis, aquella es manté sota la superfície d'on sigui que existeixi una resistència potencial al poder del capital monopolista, als interessos parasitaris que controlen a aquesta societat. Potencialment, pot agreujar profundament les condicions d'existència del ciutadà nord-americà comú i corrent. Per consegüent, a les masses d'aquest país els interessa de forma real, directa i material la lluita en pro de l'alliberació dels presos polítics, la lluita per abolir el sistema carcerari en la seva forma actual, la lluita contra totes les dimensions del racisme.

Ningú hauria de desentendre's de l'advertència de Georgi Dimitrov: "Tot el qui no combati el creixement del feixisme en aquestes etapes preparatòries no es troba en situació d'impedir la victòria del feixisme, sinó que, pel contrari, la facilita". (Informe davant el Setè Congrés de la Internacional Comunista, 1935). La única garantia efectiva contra la victòria del feixisme és un moviment de masses indivisible que es negui a fer "vida normal" mentre la repressió campi pels seus respectes. És natural que els negres i altres pobles del Tercer Món hagin d'encapçalar aquest moviment, ja que som les primeres víctimes i les més profundament ferides del feixisme. Però ha d'abastar a totes les víctimes potencials, i el que és més important, a tota la classe treballadora, ja que la clau del triomf del feixisme és la seva victòria ideològica sobre tota la classe treballadora. Donada l'erupció d'una greu crisi econòmica, la porta conductora a tal victòria ideològica pot quedar oberta per una aprovació activa o una tolerància passiva del racisme. És essencial que els treballadors blancs

adquireixin consciència de que històricament, a través de la seva acceptació de la opressió dels negres d'inspiració capitalista, sols han aconseguit fer-se a sí mateixos més vulnerables a l'atac.

La lluita fonamental que ha de lliurar-se a les files de la classe treballadora, per consegüent, és la de la guerra franca i sense contemplacions contra el racisme establert. El treballador blanc ha d'adquirir consciència dels fils que el lliguen a un James Johnson, treballador negre de la indústria de l'automòbil, membre del UAW, i pres polític que actualment està acusat de matar a dos capatassos i a un distribuïdor de tasques. La despietada proliferació del poder del capital monopolista finalment el podrà empènyer també a ell, inexorablement, pel mateix camí de la desesperació. Cap víctima potencial del terror feixista hauria d'ignorar que la major amenaça contra el racisme i el feixisme és la unitat!